

O B Ě Ž N Í K č. 51Exil na rozcestí.

Všichni, kdož prožili delší dobu v exilu, vědí velmi dobře, kolik pokusů již bylo uděláno k jeho sjednocení. I když výsledky nebyly vždy povzbuzující, je třeba ocenit snahu všech, kteří se o spolupráci často různorodých složek na demokratické bázi zasadili. Pozitivní je zejména to, že v posledních letech byly opuštěny snahy o sjednocení *i d e o l o g i c k é* a že se prosazuje úsilí o akční spolupráci ve společném boji proti komunismu. Tak je to běžné v každé demokratické společnosti a není důvodu, proč by tomu mělo být v exilu jinak.

Jiná věc už je, podíváme-li se na podmínky, za jakých k sjednocování dochází a na cíle, jež jsou přitom sledovány. Není přece jedno, jestli se český a slovenský exil sejdou na půdě Rady svobodného Československa, tedy organizace, která přes všechny své nedostatky důsledně setrvává na pozicích společného státu, oproštěného od vlivu Sudetských Němců, nebo zda k jednání dojde v prostředí, v němž jsou tyto životní jistoty našich národů stále zřetelněji pošlapávány. Máme přirozeně na mysli připravované jednání ve Frankenu, jehož účastníci a organizátoři poskytují nemalý důvod k vážnému zamyšlení.

K organizátorům jednání mezi českým a slovenským exilem patří Opus Bonum, p. Tigríd a někteří pánové ze Svobodné Evropy. Jedná se tedy vesměs o lidi, kteří sice svou představu o budoucnosti čs. státu na veřejnosti dosud neprojevíli, avšak o nichž je notoricky známo, že se staví odmítavě k odsunu Sudetských Němců a že se snaží za každou cenu - viz Tigrídovo Svědectví - zanést tak zv. sudetoněmeckou problematiku do povědomí čs. exilu. Není jistě náhodné, že všichni tito pánové -/na postoje zaměstnanců Svobodné Evropy jsme upozorňovali v jednom z posledních čísel Nového proudu/- mají výhrady k existenci Rady svobodného Československa, na níž jim vadí především její zásadový postoj k celistvosti čs. státního území. O ostatních účastnících na české straně není třeba hovořit, postoje pánů Pachmana, Mlynáře, Pejškara, dalších členů Poradního sboru, Svobodné společnosti a jim podobných známe.

Pokud jde o slovenského partnera v jednání, není jím nikdo jiný než "Světový" kongres Slováků - tedy organizace, která má rozbití Čs. republiky přímo ve svém programu. Je přece všeobecně známo, že SKS usiluje o vytvoření samostatného Slovenského státu a že své záměry halí do frází o jakési evropské federaci, v níž jsou ochotni žít s kýmkoliv, jenom ne s českým národem. Vrcholem všeho je pak skutečnost, že oporu pro své plány hledají i u O. Habsburka, který se ještě nevzdal myšlenky na obnovení Rakousko-Uherska a který proto chová, jak prohlásil vedoucím pracovníkům SKS, "obzvláště vřelé sympatie k slovenskému národu".

A tento výkvět českého a slovenského exilu, doplněný p. Pachmanem, Mlynářem a některými dalšími "vlastenci", chce tedy hovořit ve Frankenu o "spolupráci". K tomu ale poctiví příslušníci našeho exilu nesmějí mlčet! Nemůže nám být přece jedno, budeme-li se vracet domů pod vedením Rady svobodného Československa nebo bude-li o našem osudu rozhodovat koalice Mlynář, Tigrid, Pachman, dr. Becher, Roman, Kirschbaum a podobní.

Vyzýváme proto všechny aktivní pracovníky našeho exilu, aby k připravovanému jednání ve Frankenu zaujali stanovisko, aby vyjádřili svůj postoj ke spolupráci českého a slovenského exilu a tím i k budoucnosti naší republiky.

O B Ě Ž N Í K č. 52
=====Proč odmítáme požadavky Sudetských Němců.

V této krátké stati nemáme v úmyslu rozebírat celou historii bojů českého národa za udržení holé existence ve vlastní zemi. Postačí jistě, odvoláme-li se na Palackého, Masaryka a celou řadu současných českých historiků, jejichž stanovisko plně odpovídá mínění drtivé většiny českého národa. Chtěli bychom spíše poukázat na některé momenty, kterými je - jak vyplývá i z listopadového jednání v Endorfu - úsilí českého národa o demokratizaci poměrů v naší zemi neustále zatěžováno.

V připraveném návrhu prohlášení, které mělo být v Endorfu přijato, se mimo jiné zdůrazňuje, že "oba národy - Češi a Sudetští Němci - mají legitimní právo na vytvoření vlastních statů, ale mohou se také - na základě svobodného práva na sebeurčení - rozhodnout, žít ve státu společném. V takovém případě by mělo jejich soužití spočívat na federativních zásadách samosprávy a partnerství." To tedy znamená, že o osudu republiky nemá rozhodovat český a slovenský národ, nýbrž že její budoucnost bude diktována Sudetoněmeckými Landsmannschafty.

Nikdo nepochybuje o tom, že tento požadavek Sudetských Němců je pro český národ nepřijatelný. Nemůže ho proto podporovat ani exil. Jestliže to v Endorfu udělal Pachman a Ströbinger, je to jejich věc, potvrzující jen, čím zajmy v exilu vlastně zastupují. Že však našli stoupence i v Mlynářovi, Tigridovi, Pejskarovi, v některých národních socialistech a jim podobných přísluhovačích, je skutečnost, kterou čs. exil ani náš národ jistě nepřehlédne.

Celá záležitost má však i svou druhou stránku. V Endorfském prohlášení se také říká, že "sovětský imperialismus je největší překážkou, zabraňující evropským národům v uskutečnění jejich práv a vztahů svobodným sebeurčením". Tuto formulaci zásadně odmítáme. Nelze přece ztotožňovat boj českého a slovenského lidu za obnovení demokratických principů a respektování lidských práv se snahami Sudetských Němců, kteří chtějí hrát opět úlohu "trojského koně" při budoucím uspořádání poměrů v osvobozené republice.

Tato politika Landsmannschaftů a těch, kdož za nimi stojí,

neprospívá našemu boji proti současnému totalitnímu zřízení v Československu. Naopak, pro pražské držitele moci je účinným argumentem ke zdůvodnění přítomnosti sovětských vojsk na našem území. Nezanedbatelným faktem je i skutečnost, že český národ je ve své většině pro demokratický socialismus a že politika Lansmannschaftů je mu svým pravicovým zaměřením zcela cizí.

Toto by měl každý příslušník čs. exilu pochopit a říci jasně, kde vlastně stojí. K tomu však mnozí asi nemají dostatek odvahy a proto zůstávají - jako Pejskar, Tigrid, Pachman, Mlynář a další - u filosofování o oprávněnosti nebo neoprávněnosti odsunu. To ovšem také něco naznačuje .....

O B Ě Ž N Í K č. 58

Demokracie podle receptu J. Pelikána.

Často se říká, že i dějiny se někdy opakují - jenom s tím rozdílem, že to, co bylo původně tragedií, se po čase mění v pouhou frašku.

To platí v plné míře o činnosti našich bývalých komunistů - Pelikána, Mlynáře, Hejzlara a dalších, kteří za tragických okolností pomáhali budovat v Československu 20 let "diktaturu proletariátu" a kteří se dnes v emigraci - a opět "v zájmu českého lidu" - stali horlivými bojovníky za demokracii a občanská práva. Nelze se proto divit, že podobné "přemety" jsou posuzovány ve veřejnosti s oprávněnou nedůvěrou. Čtenářům, kteří nemají možnost sledovat pravidelně všechn náš tisk v exilu, chceme připomenout alespoň 2 články, které se touto otázkou zabývají.

První je od J. Vaňka, který v Demokracii v exilu v dubnu 1979 napsal o Mlynářovi mimo jiné toto: "... Bývalý tajemník KSČ a jeden z těch, kteří zradili naše národy v roce 1968, líčí situaci v ČSSR, jakoby si tam lidé nepřáli nic jiného, než návrat do onoho tolik diskutovaného roku 68. ... Tvrzení o Mlynářovi, že je mluvčím Charty, je při nejmenším pokusem bývalých komunistických samozvanců zastupovat veškerou emigraci v cizině. ... Všem, kterým se dostanou do rukou rudé povídky od lidí typu Mlynář, Kavín a dalších soudruhů, chci říci: Jsou to vše falešné informace! Převažující většina signatářů Charty 77 a národů ČSSR nemá s komunistickou ideologií nic společného a přísně se od ní distancuje".

Druhá ukázka je z článku F. Uhla v 1. čísle Nových obzorů ze začátku t.r. Uhl o našich "bojovnicích za demokracii" m.j. říká: "... A poněvadž jsou všichni, jak se česky říká, "na jedno brdo", vyberu si z nich za příklad jednoho, toho nejprohnanějšího: soudruha Jiřího Pelikána, který si nejvíce hraje na "reprezentanta" čs. exilu a nejvíce si otevírá pusu v rádiu, televizi a tisku. ... Tito pánové dělají, jako kdyby na jaře 1968 náhle spadli s nebe do Československa. Co prováděli v době od února 1948 až do jara 1968, o tom diskretně mlčí. Už během puče uzurpoval Pelikán /nikdy nebyl skutečně demokraticky zvolen/ funkci předsedy Ústředního svazu čs. studentstva a na schůzi 26.2.1948 v hudebním sále SVS v Praze byl pak komunisty dosazen jako předseda Ústředního akčního výboru čs. vysokých škol, který rozhodoval o osudu studentů a profesorů. Jako takový,

podporován zločinným ideologem KSČ Kolmanem, dal do chodu Akční výbory na všech fakultách, které okamžitě připravily černou listinu "nepohodlných" a tyto ze studia vyloučily. ... A jedině to, že je nový režim nevzal na milost způsobilo, že se stali emigranty. Jak by se například mohla jinak vysvětlit skutečnost, že Pelikán ještě za Husáka "sloužil" coby kulturní atašé v Římě? Jak to, že když nesouhlasil se srpnem 1968, neodešel ihned, jen s kufrem či batohem, jako jiní uprchlíci? Proč nejprve stěhovacími auty se vším nábytkem a majetkem do Říma pod ochranou diplomatické imunity? To se to výtečně "emigrovalo". Jen hlupák či nějaký vychytralý eurokomunista či socialista mohou stavět na těchto žvástech o komunismu "s lidskou tváří".

A Uhlův článek končí otázkou: "Jak je možné těmto lidem dnes věřit? Mají v sobě vůbec špetku cti a studu, že si dovolují po tom všem v exilu vystrkovat rohy a nadutě vytrubovat o svém vlastenectví a demokracii, kterou nejen udusili, ale i potřísnilí krví?"

V této souvislosti bychom mohli upozornit i na curyšský Zpravodaj, který se v minulém roce zajímal o Pelikánovo řádění na Vysokých školách v 50. letech a bylo by možno poukázat i na další stanoviska, s nimiž se v exilu ve vztahu k těmto "demokratům" běžně setkáváme. Že naprostá nedůvěra vůči nim není neopodstatněná, o tom svědčí Pelikánovy názory, uveřejněné v časopisu Společnosti pro německo-čínské přátelství v NSR "Das neue China" ve 3. čísle 1980. Pelikán ani zde nezapoměl upozornit na to, jak je i čínským vedením považován za významnou osobnost a v úvaze o "demokratických tendencích" mezi čínskými představiteli říká doslova: "Es gibt dann auch ein weiteres wichtiges Moment, dass nämlich nach den Tode Mao Zedongs und Zhou Enlais heute keine grosse moralische Autorität mehr da ist, und das alles führt dazu, dass einige Leute in China sagen, in dieser Situation können wir uns eine Demokratisierung nicht erlauben. Wir müssen diesen Prozess von oben sehr gut lenken und kontrollieren. Und ich muss sagen, dass ich damit einverstanden bin. Dieser Demokratisierungsprozess soll graduel gehen, muss unter Kontrolle der Partei und Staatsführung stehen".

To je tedy Pelikánův postoj ne z 50. let, ale z poloviny roku 1980. Je tedy při nejmenším zarážející, jak mohl O. Habsburg v březnu 1980 prohlásit, že udržuje dobré styky s Pelikánem, který - na rozdíl od jiných socialistů - prý správně hodnotí situaci a využívá svých zkušeností ze svého působení v komunistickém režimu. Habsburg dále na adresu Pelikána řekl, že ho pokládá za obráceného nevěřícího Tomáše a že "radost v nebi je převeliká i nad jedním obráceným".

Nevíme sice, co tomu říkají v nebi, ale Habsburg Pelikánovi věří. My se k tomuto politickému šarlatánství nevyjadřujeme, neboť jsme přesvědčeni, že úseudek si udělají naši čtenáři sami.